

De Afkickkliniek is een onderdeel van een campagne van het Diabetes Fonds @anp
Hanneke van Houwelingen 26-01-2018

Bij Diabetespatiënten worden onnodig vaak tenen, voeten en onderbenen afgezet. Sneller ingrijpen kan jaarlijks ruim 1.000 amputaties voorkomen, denken artsen.

Diabetespatiënten belanden nu vaak te laat in het ziekenhuis, waardoor de chirurg de voet of het been niet meer kan redden. Jaarlijks vinden zo'n 2.500 van deze amputaties plaats. Dit kan de helft minder door razendsnel ingrijpen van de huisarts, zeggen twee hoogleraren en een arts van drie ziekenhuizen. Zodra die een diabetespatiënt op zijn spreekuur heeft met een wondje op zijn voet of been, moet hij direct naar het ziekenhuis worden gestuurd voor een eenmalig vaatonderzoek. Dat is nu geen standaardprotocol.

Als dan blijkt dat de vaten in het onderbeen dichtzitten -wat jaarlijks bij tenminste 5.000 mensen het geval is- moet deze patiënt direct gedotterd worden. "Als je bij hen niet op tijd ingrijpt, kan een klein wondje op de teen binnen een week leiden tot amputatie van heel het onderbeen. Er zijn helaas voorbeelden te over", zegt Jim Reekers, hoogleraar interventieradiologie van het AMC in Amsterdam.

Gespecialiseerde centra

Samen met Nicelaas Schaper, hoogleraar interne geneeskunde aan het Maastricht UMC+ en interventieradioloog Hans van Overhagen van het Haga Ziekenhuis pleit hij voor de komst van vijftien gespecialiseerde centra waar patiënten gedotterd worden of een bypass krijgen.

"Deze ingrepen worden nu in elk ziekenhuis gedaan, maar een bloedvat openmaken vereist nogal wat kennis. Dat moetje minstens 100 keer per jaar doen." Diabetesvereniging Nederland deelt de zorgen en wil dat huisartsen alerter zijn en patiënten sneller doorverwijzen.

Nederland telt 1,2 miljoen diabetespatiënten. Het gros blijft levenslang onder controle van de huisarts. De artsen slaan alarm over de ernstige gevallen bij wie de bloedvaten dichtslibben. Deze patiënten -vaak ouderen met diabetes type 2 - hebben nauwelijks gevoel in hun voet. Een steentje in hun schoen voelen ze niet, laat staan een klein wondje dat gaat ontsteken.

Reekers: "Jongeren kunnen goed leren lopen met een prothese, maar ouderen belanden vaak in een rolstoel. Ze kunnen niet meer zelf naar de wc of onder de douche. Een been verliezen is dramatisch, vooral voor deze groep."

Behalve snel ingrijpen moeten ook nieuwe behandelingen het aantal amputaties terugdringen. Het Haga Ziekenhuis introduceerde vorig jaar een stent (buisje) met medicatie die in vernauwde vaten wordt geplaatst. Dit moet meer onderbenen redden dan de standaard dotterbehandeling.

Diabetesvereniging Nederland is geschrokken van de omvang van het probleem en wil in gesprek met de betrokken beroepsgroepen over verbeteringen van de voetzorg. Mensen met diabetes moeten zelf ook sneller in actie komen, zegt directeur Olof King. "Als je diabetes hebt, wees dan alert op wondjes en zweren aan je voeten. Goed opletten en op tijd behandelen kan gelukkig veel problemen voorkomen."